

VÍKEND V ČECHÁCH

in.ihned.cz/cr

REPRO: ČESKÝ RÁJ – FOTOGRAFIE – PĚTR PELECH

Selská usedlost Dlaskův statek, jedna z nejceněnějších roubených staveb u nás, stojí v obci Dolánky u Turnova.

Atrakce regionu

To slovo má dráždivé pohádkový nádech – polodrahokam. V okolí nejvyšší hory Českého ráje Kozákova (744 metrů nadmořské výšky) je jedno z nejznámějších českých nalezišť polodrahokamů. Na svazích čedičového vrchu lze při potřebné dávce štěstí nalézt třeba acháty, ametysty, jaspisy nebo záhnědy. Všechno to jsou zbarvené křemeny.

Ametyst bývá fialový, jaspis červený, zelený či žlutý, chalcedon namodralý nebo šedivý. Achát pak je složen z jednotlivých vrstev chalcedonu a jaspisu.

Acháty bývají vždy pestře vícebarevné. Často jsou modrobílé, narůžovělé či krémově bílé až do červena. Za nejceněnější se považují ty, kde se střídají studené a teplé barvy. Podle starých pověstí je achát drahý kámen, který chrání proti klopýtnutí a pádu. Proto se například využíval při zdobení jezdeckých postrojů a vléтал se do koňských hřív.

Podrobnější informace o polodrahokamech najdete v Kabinetu drahých kamenů v turnovském Muzeu Českého ráje.

Expozice je otevřená kromě pondělí každý den od 9 do 16 hodin. Dospělí platí za vstup 50 korun, děti 20 korun. Zvýhodněná rodinná vstupenka stojí 100 korun.

z vesnice mohli přijít osvobodit. Obr vesničanům vyhověl. Na důkaz toho, jak si služeb Aničky vážil, lidem řekl, aby na svatého Jana dávali pozor, na kterou borovici jako první dopadnou za rozbřesku sluneční paprsky. Pod ní prý najdou ukrytý poklad. Drábova slova se vyplnila. Anička získala truhlu plnou zlata.

Jižně od Mužského, na posledních pískovcových výběžcích, byl vybudován pozoruhodný skalní hrad Valečov. Udržovanou zříceninu hradu vytesaného do skal v polovině 14. století si lze prohlédnout každý víkend.

Kam se toulat dál? Máte-li chuť na básničky, tak určitě na hrad Kost, zámek Humprecht a do Sobotky, kde se narodil básník Fraňa Šrámek.

Kost z kamene kvadrátového

Z Mužského lze na Kost dorazit několika cestami. Třeba přímou přes Branžej a Srbsko. Nebo delšími severními stezkami. To půjdete po hraně masívu Příhrazských skal přes obec Skokovy až k Vyskeři. Tady se můžete rozhodnout, zda vás romantický hrad Kost stále láká, nebo byste raději už byli na Hrubé Skále. To je to kouzlo rozcestí v Českém ráji.

Cesta na Kost, do romantického údolí Plakánku, se ale vyplatí. Popis ze 17. století je víc než lákavá pozvánka: „Na tvrdé skále na způsob pevnosti starobylým bytelným způsobem z kamene kvadrátového pevně vystavěný.“ Hrad stojí na pískovcové skále, kde se stýkají tři doliny a historický průvodce popisuje, jak důmyslně byly navrženy dvě strážní věže: „Každý, kdo se chtěl dostat do hradu, musel projít pod bedlivou kontrolou obou věží. Než se dostal k první vstupní bráně, musel přejít příkop vysekáný ve skále a přepažený dvěma mosty. Oba bylo mož-

Jak se tam dostat

Nástupní místa do Českého ráje lze vymezit například trojúhelníkem Mnichovo Hradiště, Jičín a Turnov. Z Prahy je možné cestovat do Turnova sobotním rychlíkem, který vyjíždí z hlavního nádraží v 7.14 a v Turnově zastavuje v 9.10. Krátce před devátou lze z rychlíku vystoupit i v Mnichově Hradišti.

Rychlejší je ale cestování autobusem. Například v sobotu v 8 h odjíždí z pražského Černého Mostu autobus, který je v Mnichově Hradišti a v 9.27 v Turnově. Cesta po silnici měří z Prahy do Turnova 80 kilometrů.

Stejně rychle, tedy za hodinu a půl, se lze dostat z Prahy i do Jičína. Také tam odjíždí v sobotu autobus z Černého Mostu přesně v 8 h a v Jičíně je v 9.28.

MAPA © KARTOGRAFIE PRAHA

no v čase nebezpečí překlopit do vpadlin vyhloubených kolem vstupních otvorů...”

Od Kostí vás do Sobotky zavede údolí zvané Plakánek. Místo, kde se v pískovcových lomech těžil kámen pro stavbu hradu. Není to cesta truchlivým údolím. Název Plakánek pochází ze 17. století, kdy zde pálila dřevěné uhlí rodina Plakánků. Bude-li vás ale více než město lákat příroda, vydejte se třeba přes Libošovice a Záhorisko k Hrubé Skále.

Kde žil Bajaja

Na rozcestí u rybníku Věžák, z jehož hladiny se vypínají strmé skály, si lze vybírat mezi cestou na zámek Hrubá Skála nebo cestou k nejslavnější české zřícenině Trosky. ➔

Kam za kulturou

- V **Galerii Granát** na náměstí Českého ráje v Turnově je až do konce března připravená výstava českého kubistického malíře Václava Menčíka. Telefon: 481 325 989.

- V Sobotce je možné po telefonické objednávce navštívit malé **muzeum Fráni Šrámka**. Vstupenka stojí 10 korun a průvodce zastihnete na telefonu 493 571 618.